

PLA DE CONVIVÈNCIA

CEIP SA JOVERIA

Elaborat per la Comissió de Convivència durant el curs 2016-17

Aprovat pel Claustre amb data 19 de maig de 2017

Aprovat pel Consell Escolar amb data

Saber conviure és la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre, de compartir, cooperar, respectar, autoregular-se i saber comunicar-se de manera positiva amb l'entorn. Educar per a la convivència vol dir educar per conèixer-se i per conèixer, per interaccionar positivament amb els altres i amb l'entorn. En realitat, es tracta d'un doble aprenentatge: en primer lloc, la convivència s'aprèn, i per altra banda, la convivència ensenya, ja que gràcies a ella s'aprenen continguts actitudinals, disposicions enfront de la vida i el món que possibiliten l'aprenentatge d'altres continguts conceptuals i procedimentals.

Rosa López Rodríguez, mestra i psicopedagoga amb moltes publicacions sobre la mediació, resolució de conflictes, les competències socials, l'autoestima...

CONTINGUT DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

1.- INTRODUCCIÓ.....	2
2.- NORMATIVA DE REFERÈNCIA.....	2
3.- CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU RELLEVANTS PER A L'ELABORACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.....	3
4. OBJECTIUS I ACCIONS PREVISTES.....	8
5.- PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, ADREÇADES A LA PREVENCIÓ I LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES..	12
6. PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ PER PREVENIR I GESTIONAR CONFLICTES, AMB ESMENT ESPECIAL ALS PROCESSOS DE MEDIACIÓ ESCOLAR I DE NEGOCIACIÓ D'ACORDS EDUCATIUS.....	13
7. ANNEXES.....	16

1.- INTRODUCCIÓ

El Pla de Convivència recull el conjunt d'estratègies i pautes d'actuació adreçades a la comunitat educativa amb la intenció de fomentar la convivència escolar, facilitar la prevenció de conductes disruptives i afavorir la resolució positiva de situacions conflictives.

Aquest Pla és un dels documents de centre que formen part del Projecte Educatiu (PEC) i els objectius queden recollits també en el Reglament d'Organització i Funcionament (ROF).

La Programació General Anual (PGA) recollirà les actuacions previstes per a la consecució dels objectius del Pla de Convivència, que consideri prioritaris per a cada curs escolar.

El Pla d'Acció Tutorial integrarà les mesures incloses en el Pla de Convivència adreçades a proporcionar als alumnes habilitats socials i emocionals, de resolució positiva dels conflictes i de prevenció de la violència de gènere.

2.- NORMATIVA DE REFERÈNCIA

Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears

CIRCULAR de la Direcció General de Planificació i Centres sobre tramitació d'expedients disciplinaris dels alumnes de 20 de novembre de 2003

DECRET 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea l' Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears (BOIB 31/01/2008 núm.15)

DECRET 57/2005, de 20 de maig, pel qual es crea l'Observatori i el Comissionat per a la convivència escolar en els centres educatius de les Illes Balears (BOIB 28/05/05 n. 82.EXT)

Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar de les Illes Balears

Protocol de detecció, comunicació i actuacions per a alumnes transsexuals i transgènere als centres educatius de les Illes Balear

3.- CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU

a) Descripció de les característiques del centre i de l'entorn que siguin rellevants per a l'elaboració del Pla de Convivència.

Sa Joveria és un centre públic, de doble línia, ubicat al carrer Corona d'Eivissa que ha d'acollir 6 unitats d'educació infantil i 12 de primària i que es considera un centre on es treballen els valors democràtics.

L'escola va sorgir l'any 2009 per la necessitat de donar resposta a la demanda de places d'escolarització. Aquest fet va ser rellevant durant els primers cursos pel que fa al perfil de famílies, però des de fa uns anys ha deixat de tenir importància i actualment tenim famílies residents al barri i al municipi.

Pel carrer Corona s'accedeix al barri de Can Misses, amb moltes urbanitzacions residencials i serveis. Al mateix temps, travessant l'avinguda de la Pau, es pot accedir al centre de la ciutat.

L'entorn que envolta l'escola és d'una gran riquesa de recursos ja que a prop del centre, al carrer des Cubells, trobem les restes arqueològiques d'un aqüeducte romà, la sala d'exposicions del Club Diari, el Diario de Ibiza, el cinema, la policia local.

Per l'esquerra de l'escola arribem al camí de Sa Joveria, un dels antics camins del Pla de Vila, i conegut des de l'època medieval. Per aquí podem accedir a l'entorn rural, ple d'arbres fruiters com l'ametller, l'olivera i el garrover, són restes del passat agrícola de la finca.

També hi trobem altres centres educatius, tres de titularitat pública: l'escoleta de Can Cantó, el CEIP Can Cantó i el CEIP Can Misses; i un de titularitat privada: el Mestral.

Amb els anys la configuració de les famílies del centre ha variat minvant el número de famílies procedents de llocs de fora de l'illa.

Els alumnes de la nostra escola són de 13 nacionalitats diferents encara que pràcticament tots han nascut a Eivissa. Després de la nacionalitat espanyola la nacionalitat predominant és la marroquí amb 17 alumnes la segueix la romanesa amb 10 alumnes. La resta de països d'origen són: Argentina (2), Brasil (1), Bèlgica(1), Colòmbia (1), Equador (7), Espanya (338), França (1), Itàlia (9), Mèxic (1), Paraguai (2), Països Baixos (1), Tunísia (1), Xile (1), Xina (1).

A tots els grups hi ha famílies que la seva activitat professional està vinculada amb el turisme i serveis, aspecte que condiciona, durant els mesos de feina, les relacions amb l'escola i amb els fills.

DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA AL NOSTRE CENTRE.

Al nostre centre podríem dir que la convivència es dóna sense massa problemes, és una convivència pacífica. Puntualment es produeixen algunes situacions de conflicte a l'aula. Encara que on més conflictes trobem (o tot em o tot am) és a l'hora del pati, ja que és un lloc on els alumnes interaccionen entre ells d'una forma contínua i lliure. El pati és el lloc on la convivència és més intensa ? lliure? autònoma? i és on es produeixen més conflictes, que de vegades continuen a les aules.

Els conflictes més freqüents que trobem són:

A les aules:

- Faltes de respecte entre iguals (p. ex. ~~com~~ insults).
- Parlar molt dins l'aula entre els companys.
- Alumnes amb conductes disruptives que trastoquen l'organització de la classe.
- Petits robatoris.

Al pati:

- Baralles i discussions sobretot quan juguen a futbol o a bàsquet.
- Baralles i discussions en situacions de joc: com en la construcció de cabanes, amb les bicicletes, amb la sorra o amb les pedres.

CAUSES PRINCIPALS DELS CONFLICTES:

- Les normes de comportament no estan assimilades com a habilitats socials sinó que estan considerades com a normes que han de complir.
- La manca de control emocional.
- La sobreprotecció d'algunes famílies.
- La baixa tolerància a la frustració.
- La dificultat per posar-se al lloc de l'altre quan hi ha un conflicte.
- La incapacitat de respondre de manera adequada a les provocacions de companys: alguns poden respondre de manera passiva (deixant-se dur pels altres, no s'enfronten al conflicte), d'altres agressiva (amb actituds egoistes i violentes), pocs tenen l'habilitat de respondre de manera assertiva (saben el que volen, no tenen por de dir el que pensen i respecten les idees de l'altre)

b) Respostes que el centre dóna a les situacions de conflicte. Grau d'implicació i participació dels professors, dels alumnes i de les famílies en la resolució dels conflictes.

Alguns dels objectius del nostre PEC (projecte educatiu de centre) que guien la nostra intervenció educativa en aquest sentit són:

- Fer de l'escola una comunitat d'aprenentatge on les interrelacions entre les persones són de valor.
- Desenvolupar les competències dels infants per arribar a ser persones reflexives, amb idees de valor i sentit crític.
- Gestionar processos comunicatius de valor.
- Formar persones solidàries i respectuoses vers els altres i cap al medi ambient.
- Promoure línies d'actuació, gestió i organització conjunta entre els diferents membres de la comunitat educativa
- Implicar a les famílies en el procés educatiu dels seus fills i promoure la seva participació i organització.

El nostre marc d'actuació serà en primer lloc des de la prevenció i sempre des del caire dialogant, positiu i mediador.

Actuacions per prevenir els conflictes:

- A l'inici de curs la Comissió de Convivència transmetrà en sessió de claustre les normes i els acords del Pla de Convivència.
- A l'inici de curs es convocarà una reunió amb les famílies on se'ls transmetrà les normes d'organització i convivència de l'escola.
- A l'inici de curs cada tutor farà una entrevista individual amb les famílies.
- A l'inici de curs es donaran a conèixer als alumnes les normes d'organització i convivència de l'escola.
- A l'inici de curs s'elaboraran de manera consensuada les normes de convivència i organització de cada grup d'alumnes, així com les conseqüències en cas de no complir-les i/o respectar-les.
- A l'inici de curs es faran ~~fer~~ dinàmiques per conèixer als altres i de cohesió de grup
- Al llarg de tot el curs els tutors tendran un calendari de tutories al plafó de l'aula.
- Al matí, i/o quan sigui necessari, els tutors realitzaran assemblees d'aula amb els

alumnes.

- A les aules o espais comuns els tutors organitzaran l'espai de la calma.
- El centre organitzarà i gestionarà xerrades per als pares i/o una escola de pares.

A més de la prevenció, segons el conflicte ens proposem altres mesures d'actuació, si el conflicte és lleu o greu la nostra intervenció serà diferent.

Si es tracta d'una falta lleu (dir paraulotes, cridar, no deixar participar a un company en un joc, no compartir un material...) la nostra actuació es basarà en:

- Escoltar el que ha passat sense establir prejudicis.
- Resoldre el conflicte en el lloc on es produeixi (aula o pati). El mestre encarregat de l'espai serà qui mediarà i informarà al mestre tutor.
- Mediar entre els dos o més alumnes.
- Aplicar les preguntes restauratives.
- Fer-los adonar de les conseqüències de la seva actitud.
- Fer-los posar en el lloc de l'altre i ajudar-los a identificar com se ~~es~~ sent l'altre, posant nom als sentiments.
- Fer-los adonar de quina norma han infringit i intentar que ells trobin la solució.

En darrer terme, si no s'arriba a un acord caldrà la intervenció de l'adult i dictaminar una solució.

Sí les conductes són persistents, el tutor ho comunicarà a la família en una entrevista individual.

Si es tracta d'una falta greu (tirar pedres o un altre objecte a un company, pegar, pegar potades, petits robatoris, faltar al respecte a un mestre o personal del centre, visionar en algun dels ordinadors del centre contingut de caire sexual no apropiat per la seva edat, fer pintades, rompre material i/o mobiliari...) la nostra actuació es basarà en:

- Donar temps per a que es calmin. Aïllar-los i crear un clima tranquil.
- No prendre cap mesura ràpida.
- Mediar entre els alumnes amb una conversa. (el mestre que presència la falta)
- Informar al tutor o tutors de l'incident.
- Conversar individualment amb els alumnes per saber l'explicació dels fets i identificar com es senten.

- Utilitzar les preguntes restauratives.
- Omplir el full d'observació de conducta per enregistrar-la i poder analitzar el conflicte i les interaccions que originen.
- Fer un registre dels fets per part dels alumnes amb un escrit o amb un dibuix dels fets que han provocat el conflicte.
- Elaborar un informe dels fets i de les mesures preses per part del tutor que lliuraran al coordinador de la Comissió de la Convivència.
- Convocar un cercle restauratiu amb els alumnes implicats per part del coordinador de convivència.
- Realitzar durant uns dies un seguiment dels alumnes implicats, en diferents moments i contextos, per tal d'observar l'evolució de les conductes, per part dels tutors.
- Convocar a la família per escrit a una reunió/entrevista per tal de comunicar-los els fets. Es deixarà constància escrita del tema tractat i dels acords presos.
- Convocar una reunió de la Comissió on el coordinador llegirà l'informe del tutor i les conclusions del cercle restauratiu.
- Prendre les mesures correctores més adients, per part de la Comissió de Convivència. Sempre que sigui possible aniran encaminades a restaurar el mal que s'ha fet (consultant sempre el que regula la normativa vigent)
- Convocar des de la direcció del centre a les famílies a una reunió per explicar tot el protocol seguit i les mesures correctores preses. A ~~En~~ aquesta reunió la direcció del centre també hi pot convocar als especialistes o equips externs que consideri necessaris, depenent del conflicte a resoldre.
- Comunicar la direcció del centre a la inspecció educativa, els fets i mesures preses, si fos necessari.

c) Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.

COORDINACIÓ AMB SERVEIS

EOEP,

El centre rep l'assessorament setmanal de l'orientador/a de l'Equip d'Orientació d'Educació Primària, qui participa també en ~~de~~ les reunions de l'Equip de suport, i les de la Comissió de Coordinació Pedagògica (CCP) i les de la Comissió d'avaluació de diagnòstic.

Quinzenalment, rep l'assessorament del PTSC, qui participa també ~~de~~ en les

reunions de l'equip de suport.

TREBALL EN XARXA,

El PTSC convoca i coordina les reunions en xarxa amb Serveis Socials on periòdicament es fa un seguiment dels casos i es fan les derivacions a altres serveis com Salut Mental o Menors, si és el cas.

AJUNTAMENT,

El pla municipal de drogues de l'Ajuntament, des d'un caire preventiu, ofereix cada curs escolar una sèrie de xerrades per a les famílies a les escoles del municipi.

POLICIA TUTOR,

El centre té assignats dos policies tutors els quals poden intervenir en la mediació i prevenció de conflictes.

4.- OBJECTIUS I ACCIONS PREVISTES

Objectius que es pretenen aconseguir amb el desplegament dels plans a fi d'assolir la finalitat general de millorar la convivència als centres educatius.

Entre d'altres, han de preveure:

- 1) Aconseguir la integració efectiva de tots els membres de la comunitat educativa.
- 2) Promoure la participació dels alumnes i de les famílies.
- 3) Impulsar les relacions positives entre els membres de la comunitat educativa.
- 4) Prevenir els conflictes i, si se'n produeixen, facilitar-ne la gestió positiva.
- 5) Prevenir la violència per raó de gènere i l'assetjament sexual.

Objectiu que volem aconseguir
1. ACONSEGUIR LA INTEGRACIÓ EFECTIVA DE TOTS ELS MEMBRES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA.
Qui en serà el responsable? Tota la comunitat educativa.
Com ho farem?
<ul style="list-style-type: none"> • Donant a conèixer a tota la comunitat educativa els documents relacionats amb la convivència del centre. • Potenciant la relació i els vincles afectius entre tots els membres de la comunitat educativa. • Convocant un claustre a l'inici de curs on la Comissió de Convivència donarà a conèixer els acords del Pla de convivència. • Realitzant les reunions de famílies a principi de curs. • Implicant a les famílies en la tasca diària dels seus fills a l'escola: a les

entrades de les aules hi ha el plafó de comunicació amb les famílies on ha de constar tota la comunicació que volem transmetre (calendari de tutories, notificacions puntuals d'una sortida, activitat...).

- Planificant activitats conjuntes per tal de potenciar el coneixement i el vincle entre alumnes, famílies i mestres:
  - Presentació dels grups amb intercanvi de regals al setembre
  - Planificació d'Ambients/ espais internivell
  - Planificació d'Ambients/ espais intranivells
  - Planificació d'activitats entre els padrins i fillols
  - Organització de festes i celebracions
  - Participació de les famílies en les sortides
  - Participació de les famílies a en les activitats de les aules i/o escola

Temporalització

Al llarg del curs.

Objectiu que volem aconseguir

2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ DELS ALUMNES I DE LES FAMÍLIES

Qui en serà el responsable?

Tot l'equip educatiu

Com ho farem?

Per part dels alumnes:

- Triant els representants d'aula al Consell dels Infants
- Planificant les reunions del Consell dels Infants amb la cap d'estudis per tal de recollir la veu dels infants de l'escola
- Establint encarregats a les aules
- Realitzant les assembles a les aules
- Participant en l'organització de les aules i de l'escola
- Participant al Ple Infantil Municipal

Per part de les famílies:

- Promovent la participació formal de les famílies a l'escola:
  - Convocatòria de les reunions de Consell Escolar
  - Convocatòria de les reunions trimestrals amb de les famílies
- Promovent la participació de les famílies a l'APIMA
- Promovent la participació de les famílies a través dels pares representants d'aula de cada grup.
  - Planificant i convocant les reunions trimestrals de l'equip directiu amb la junta de l'APIMA per tal de coordinar les actuacions al llarg del curs

<ul style="list-style-type: none"> • Implicant les famílies en la tasca educativa diària • Permetent l'accés de les famílies al centre i a les aules en els moments d'entrada i sortida dels alumnes. <ul style="list-style-type: none"> • Planificant i oferint conferències/xerrades als pares i/o escola de pares. • Informant a les famílies i als alumnes mitjançant diferents canals: web, blocs, documentacions de centre... • Convocant les reunions trimestrals amb els grups de famílies. • Oferint i convocant tutories a les famílies un dia a la setmana i sempre que sigui necessari. • Planificant activitats amb les famílies: tallers, festes, sortides...
Temporalització
Al llarg del curs o a demanda.

Objectiu que volem aconseguir
3. IMPULSAR LES RELACIONS POSITIVES ENTRE ELS MEMBRES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA.
Qui en serà el responsable?
Equip docent Alumnes. Comissió de Convivència
Com ho farem?
<ul style="list-style-type: none"> • Realitzant dinàmiques de cohesió de grup des de principi de curs (tant entre alumnes com entre el professorat) • Cuidant el llenguatge verbal i corporal així com la manera d'estar presents a l'espai • Convocant reunions periòdiques de la Comissió de Convivència.
Temporalització
Al llarg del curs

Objectiu que volem aconseguir
4. PREVENIR ELS CONFLICTES I, SI SE'N PRODUEIXEN, FACILITAR-NE LA GESTIÓ POSITIVA.
Qui en serà el responsable?
Comissió de Convivència Tot l'equip educatiu
Com ho farem?

- Donant a conèixer les normes de convivència de l'escola i el protocol a seguir en cas de conflicte (claustra, famílies i grups d'alumnes).
- Elaborant i consensuant, a principi de curs i a cada grup d'aula, les normes de l'aula i les conseqüències ~~en cas~~ de no respectar-les.
- Afavorint la reflexió i l'actitud d'escolta entre els alumnes.
- Organitzant les assemblees a les aules.
- Planificant activitats significatives d'educació en valors:
  - A partir de contes, com el "Monstre de colors" (infantil i primer cicle), "Endevina com t'estim"...
  - Curtmetratges
  - Dinàmiques de cohesió de grup
  - Debats
- Creant un espai de la calma a les aules o als espais comuns (passadissos, pati...) i fent-ne un bon ús (cal introduir-ho de forma adequada al grup classe).
- Realitzant tutories en positiu
- Utilitzant les graelles de registre de conducta per tal de dur un seguiment i control i així fer més conscient a l'alumne/a del que fa.
- Mediant amb els alumnes amb les preguntes restauratives.
- Participant en activitats de formació en pràctiques restauratives per part de l'equip docent.
- Donant a conèixer al claustra el protocol d'assetjament establert per la Conselleria.

Temporalització

Al llarg del curs

Objectiu que volem aconseguir

5. PREVENIR LA VIOLÈNCIA PER RAÓ DE GÈNERE I L'ASSETJAMENT SEXUAL.

Qui en serà el responsable?

Equip educatiu.

Com ho farem?

- Sent bon model amb l'ús del llenguatge no sexista i amb actituds no estereotipades
- Treballant a l'aula el tema de l'assetjament:
  - Contar contes/llibres adequats a l'edat i fer-ne un reflexió conjunta.
  - Fer un control en moments de banys, vestidors (E.F.) i esplais per tal de detectar possibles conductes d'assetjament.

- Planificant i convocant xerrades i assessorament als mestres, famílies i alumnes per part d'organismes experts:
  - Conscienciació per part de les famílies de la importància del ~~que és el~~ treball a casa per prevenir l'assetjament sexual.
  - Xerrades de formació per tot el claustre.
  - Insistir a les famílies en la importància de participar activament en les reunions proposades des de l'escola.
- Oferint suport digital i a la biblioteca de l'escola de material específic per a treballar aquest tema (pel·lícules, contes, adreces web...)
- Planificant en la Programació Anual del centre el Programa de Prevenció per a primària de la Fundació RANA "Crida ben fort, Estela!" (per a tutors i especialistes).

Temporalització

Al llarg del curs.

5.- PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, ADREÇADES A LA PREVENCIÓ I LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES.

La formació dels mestres i de les famílies és un dels objectius del nostre projecte educatiu.

Formació famílies:

- Reunions pedagògiques amb els grups de pares i mares.

Cada trimestre s'organitzaran reunions pedagògiques on es ~~tracten~~ tractaran diferents aspectes educatius.

En aquestes reunions els tutors poden recollir temes i interessos de les famílies per tractar amb algun expert.

- Xerrades amb les famílies.

Cada curs escolar s'organitzarà un cicle de xerrades per a les famílies, coordinades amb el CEPCA, Centre de Prevenció de Conductes Additives, o amb el PMD, Pla Municipal de Drogues de l'ajuntament d'Eivissa.

- Escola de pares.

El centre pot promoure una escola de pares amb el suport dels experts del CEPCA o de l'Ajuntament.

L'equip directiu en col·laboració amb la junta directiva de l'APIMA acordaran els possibles temes per tractar aspectes de convivència i educació en família.

Formació mestres:

- Cada curs escolar sol·licitarem una modalitat formativa al CEP, Centre de Professors, per a tot el claustre. A data d'avui, tenim la demanda del claustre de fer una formació sobre les pràctiques restauratives i /o la resolució de conflictes.
- Activitats formatives del CEP i/o jornades, cada curs escolar es convoquen activitats formatives que els mestres poden realitzar.

6.- PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ PER PREVENIR I GESTIONAR CONFLICTES, AMB ESMENT ESPECIAL ALS PROCESSOS DE MEDIACIÓ ESCOLAR I DE NEGOCIACIÓ D'ACORDS EDUCATIUS.

COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Segons el **BOIB Num. 187 23-12-2010** ha d'estar constituïda per:

- El/la director/a del centre, que la presideix.
- El/La cap d'estudis, que la presideix en cas d'absència del director.
- L'orientador/a del centre.
- Un representant dels mestres (elegit per claustre): un de cada etapa educativa.
- Un representant del personal d'administració i serveis.
- Un representant dels pares.
- Un representant dels alumnes (elegit per la junta de delegats).

Les funcions de la comissió de convivència són:

- Participar en l'elaboració del Pla de Convivència i de les adaptacions i modificacions posteriors.
- Fer el seguiment de l'aplicació del Pla de Convivència i assegurar en la coherència de totes les iniciatives.
- Elaborar la proposta d'informe anual del Pla de Convivència.
- Elevar al consell escolar del centre suggeriments i propostes per millorar la convivència.

Funcionament de la Comissió de Convivència:

La comissió de convivència es reunirà cada vegada que sigui necessari a criteri de l'equip directiu i, al menys, una vegada per trimestre tal com figura en el calendari de la PGA.

Direcció, o la persona en qui es delegui aquesta funció, serà l'encarregada de

comunicar a les persones afectades les decisions i acords presos per la Comissió de Convivència.

Davant qualsevol conflicte que superi la única intervenció del tutor/a l'ordre d'intervenció serà el següent:

- Tutor/a
- Cap d'estudis
- Director/a
- Comissió de Convivència
- Consell Escolar

Tots els alumnes han de conèixer i respectar les normes de convivència elaborades al centre:

- Aquestes normes de convivència inclouen els drets i deures dels alumnes
- La correcció de l'incompliment de les normes de convivència tendran un caire educatiu i positiu.
- A cada grup d'aula, dins el marc d'afavorir un clima de respecte i benestar, s'elaboraran unes *Normes de l'aula*.
- Per l'elaboració d'aquestes normes s'utilitzaran fotografies reals dels alumnes i estaran redactades en positiu.
- Els alumnes que individual o col·lectivament facin un mal ús del mobiliari, material i espais del centre es faran càrrec de les despeses ocasionades i, si fos necessari, hauran de reposar el material o mobiliari per un de nou.

A nivell de centre s'establiran unes mesures de gestió de conflictes que seran graduals segons l'edat dels alumnes:

- El diàleg, com a estratègia medidora, entre les diferents persones implicades. Per establir aquest diàleg seguirem el guió de preguntes de les pràctiques restauratives que s'adjunta als annexos. (Annex 1).

- El dibuix, com a estratègia per representar el conflicte, per prendre consciència i fer la reflexió, individualment i amb els altres, tant amb l'adult medidor com amb els companys de l'incident. (Annex 2).

- La redacció del que ha succeït, com a estratègia per prendre consciència i

fer la reflexió, individualment i amb els altres, tant amb l'adult mediador com amb els companys de l'incident. (Annex 3).

- Tutories individuals amb l'alumne per a la resolució del conflicte (cada tutor tindrà a l'aula un quadern de tutories individuals i de grup).
- Tutories en positiu amb l'alumne (en qualsevol moment, no després d'un conflicte) per crear vincles i confiança amb el tutor.
- Tutories amb el grup-aula.
- Tutories amb les famílies dels alumnes implicats. (annex 4).
- Mediació entre iguals.
- Activitats en gran i petit grup per desenvolupar aspectes d'educació emocional, conductes pro-socials i valors.

a) Correccions a les conductes que incompleixin les normes de convivència.

Quan un alumne persisteixi en no respectar les normes, es procedirà de la següent manera:

- El tutor/a durà un registre de la conducta mitjançant graelles, segons l'edat de l'infant, així com de les mesures preses (annex 5).
- El/la tutor/a convocarà a la família per informar-la dels fets (annex 7).
- Segons l'edat de l'alumne, es redactarà i firmarà un acord educatiu entre els mestres, l'alumne i els pares. Als annexes queda recollit algun model (annex 8).
- En cas de què les estratègies de prevenció no solucionin el conflicte, la Comissió de Convivència, valorarà la mesura correctora a aplicar, segons el que recull el Decret 121/2010, de 10 de desembre (annex 11).

b) Instruments i procediments d'informació i comunicació a les famílies.

- EL tutor serà informat de la conducta no adequada del seu alumne i haurà de fer una tutoria individual i recollirà tota la informació de la situació abans de comunicar-ho a la família (annex 1 i 10).
- Es comunicarà per escrit a la família i se'ls convocarà a una tutoria (annex 7 i 4).

ANNEXES

Annex 1. Preguntes de les pràctiques restauratives

Annex 2. Dibuix per explicar els fets succeïts

Annex 3. Reflexió escrita per explicar els fets succeïts

Annex 4. Entrevista amb la família

Annex 5. Registre de conductes

Annex 6. Gestió positiva dels conflictes

Annex 7. Comunicació a la família

Annex 8. Acord educatiu

Annex 9. Registre d'incidències

Annex 10. Document per recollir les mesures i acords presos en tutoria individual i convocar posteriorment a la família

Annex 11. Decret que regula les mesures correctores de conductes

ANNEX 1**PREGUNTES DE LES PRÀCTIQUES RESTAURATIVES**

- QUÈ HA PASSAT?
- COM T'HAS SENTIT?

- COM TROBES QUE S'HA SENTIT L'ALTRE/A?
- QUÈ POTS FER PERQUÈ ES SENTI MILLOR?
- QUÈ POTS FER PER SENTIR-TE MILLOR?

Preguntes específiques per als ofensors:

1. Què ha passat?
2. Què pensaves en aquell moment?
3. Què has pensat des de llavors ençà?
4. A qui ha afectat el que has fet? Com?
5. Què pots fer per millorar la situació?

Preguntes específiques per a les persones afectades:

1. Què ha passat?
2. Com et sents pel que ha passat?
3. Què has pensat des de llavors ençà?
4. Què ha estat el més difícil per a tu?
5. Què necessites per millorar la situació?

Les preguntes no pretenen establir judicis previs ni provocar reaccions d'autodefensa sinó facilitar l'expressió dels sentiments i la restauració del diàleg. Per aquesta raó no es demana mai "Per què ho has fet?". Aquesta pregunta no ajuda ni és rellevant per al procés. Els ofensors generalment no saben realment perquè han actuat de forma incorrecta. Molt possiblement ho varen fer impulsivament, sense pensar... Demanar "per què" sovint provoca que l'ofensor es posi a la defensiva i cerqui justificacions o racionalitzacions que ajudaran molt poc a la resolució del conflicte.

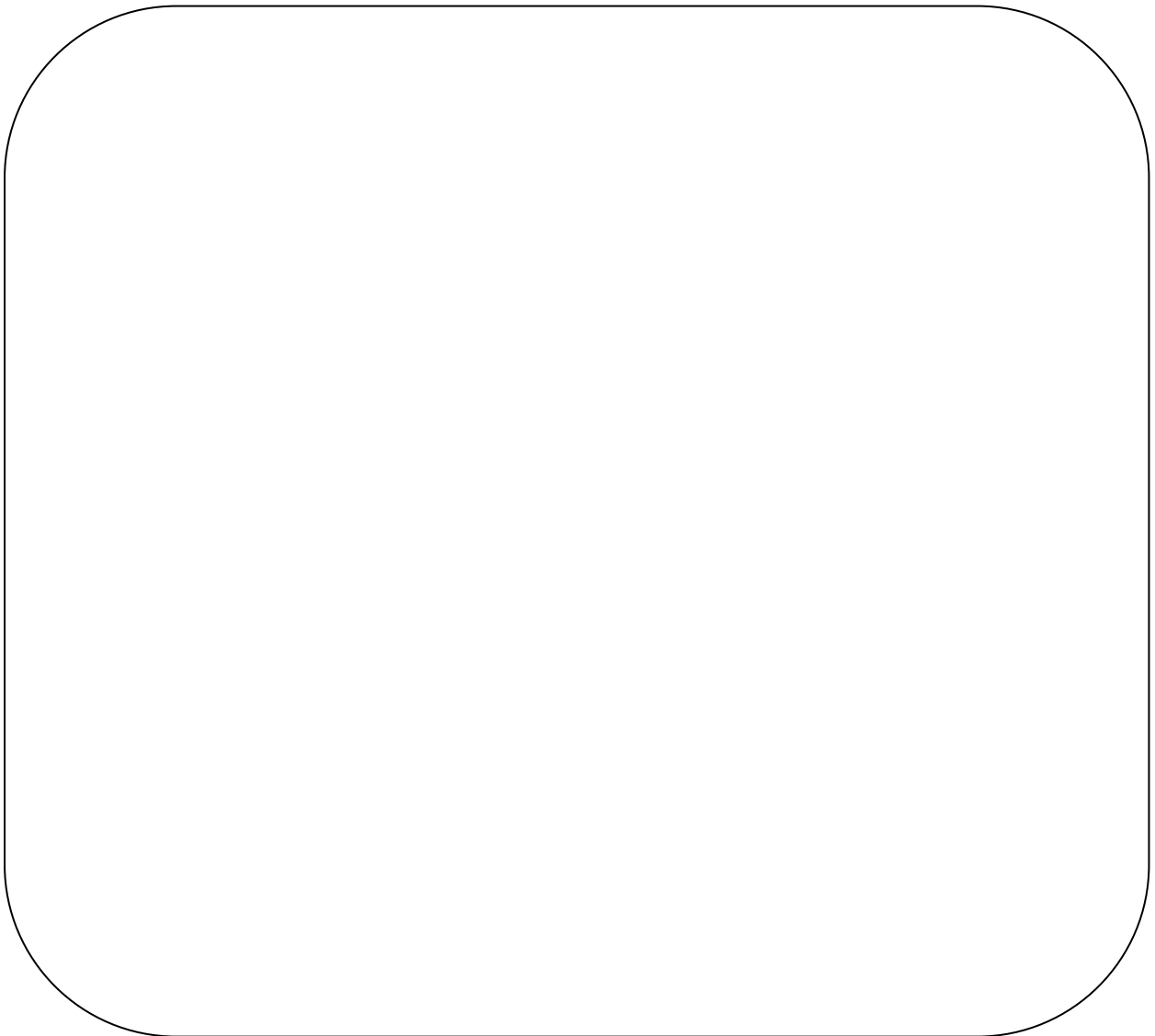
Es considera més efectiu fomentar la reflexió sobre l'impacte dels propis actes sobre els altres i sobre com reparar els danys causats. Així es promou un profund sentiment de vergonya constructiva que fomentarà el compliment dels acords presos i evitarà en gran mesura la reincidència. En acabar el procés, tots els participants comparteixen un refrigeri en un ambient més distès per facilitar la restauració dels vincles. Finalment reafirmen la seva voluntat de canvi signant els acords presos.

ANNEX 2

DIBUIX PER EXPLICAR ELS FETS SUCCEÏTS

NOM _____

FES UN DIBUIX DEL QUE HA PASSAT

El mestre transcriu el que explica l'alumne

ANNEX 3

REFLEXIÓ ESCRITA PER EXPLICAR ELS FETS SUCCEÏTS

NOM _____ DATA _____

QUÈ HA PASSAT? ON HA PASSAT? AMB QUI ESTAVES?

COM T'HAS SENTIT?

COM PENSES QUE S'HA SENTIT L'ALTRE?

COM PENSES QUE ES PODRIA ARREGLAR?

ANNEX 4

ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA

ORIENTACIONS A L'HORA DE FER UNA ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA

Aquestes orientacions pretenen ésser una eina per a la preparació de les reunions o entrevistes amb la família, i altres aspectes a tenir en compte.

Planificació de l'entrevista o reunió amb les famílies:

Ens hem de plantejar:

- _ Quina informació tenim?
  - _ Què volem dir?
  - _ Amb qui parlam?
  - _ Quin canal emprarem? (informació escrita, oral...)
  - _ Amb quina freqüència?
  - _ Qui farà l'entrevista? (només el tutor/a, només la mestra de suport, tots dos,...).
- A la persona encarregada se li haurà de donar la informació suficient per dur a terme l'entrevista.

Consells sobre cómo actuar:

- 1- Farem preguntes per aconseguir que els pares ens parlin del seu fill.
- 2- Hem d'escoltar amb atenció les seves aportacions, sense interrompre. Hem de prestar atenció a allò que ens diuen, a les seves necessites i inquietuds. Hem de saber què és el que volen i davant un dubte demanar.
- 3- Captar el que veiem i escoltam. Observar. Fixar-nos en els seus gestos, en el seu comportament. És tan important el que diuen, com les formes que empren. Els silencis també són significatius.
- 4- Siguem breus. Hem de parlar emprant un llenguatge que les famílies entenguin, sense tecnicismes, assegurant-nos que ens entenen. Hem d'estar segurs que hem entès tot allò que els pares ens han dit. Resumir al final de la sessió els punts tractats i els acords presos.

Hem de procurar que al llarg de l'entrevista les famílies es sentin:

- Segures. Hem de donar confiança per que puguin expressar-se lliurement, amb franquesa...
  - Estimades. Hem de crear un clima agradable que ens permeti establir una relació empàtica.
- Això ho aconseguirem interessant-nos per les seves necessitats i preocupacions.
- Importants. Totes les aportacions són igual d'importants.

Pla de convivència CEIP SON FERRER, MALLORCA

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

CEIP SA JOVERIA – Codi 07013577
NIF: Q0700588G
c/ Corona nº 14 - 16,07800 Eivissa
Telf/fax:971.31.29.44
Email: ceipsajoveria@educaib.eu

ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA

FAMÍLIA DE L'ALUMNE _____

CURS _____ TUTOR/A _____ DATA _____

Qui ha vingut a l'entrevista? _____

Entrevista sol·licitada per _____

Motiu _____

Explicació dels fets:

Explicació del protocol seguit i mesures preses:

Acords i seguiment:

Eivissa,   de   de

ANNEX 5

FULL REGISTRES DE CONFLICTES I CONDUCTES

REGISTRE D'OBSERVACIÓ DE CONDUCTA

FULL REGISTRE D'OBSERVACIÓ DE CONDUCTA

ALUMNE: _____

CURS: _____

DIA HORA I MESTRE	Què ha passat? Quin conflicte hi ha o quin comportament disruptiu mostra?	En quin moment passa? Què s'està fent a la classe? (activitats, situacions...)	Què ha passat abans? Qui ho ha iniciat? A què es degut?	Com intervenim els adults? Què provem? Intervencions per a solucionar-ho	Com reacciona?	Com s'acaba el conflicte?

Per elaborar el mestre o mestres i així poder recollir dades abans de reunir-nos amb la família

Models per dur un registre de conductes i d'autocontrol tant a l'escola com a casa.

El mestre amb l'alumne i/o amb la família han de pactar l'objectiu/s a aconseguir així com les conseqüències. És el moment de firmar el full de registre per ser conscients del compromís.

A l'inici de la jornada i/o de la setmana recordaran els objectius a aconseguir i al final de la jornada ho revisaran de manera individual.

Si són graelles d'autocontrol o de modificació de conductes a l'entorn familiar serà important el compromís i el seguiment per part de les famílies, la qual cosa implica la realització de tutories periòdiques.

NOM: ..... SETMANA DEL .....

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
¿QUÈ ME CUENTAS?	ENGLISH	EDUCACIÓ FÍSICA	AMBIENTS	AMBIENTS
	VALORS	TREBALL MATEMÀTIC		
PATI	PATI	PATI	PATI	PATI
PROJECTE	AMBIENTS	PROJECTE	ENGLISH	BIBLIOTECA
MÚSICA			PROJECTE	EDUCACIÓ FÍSICA

Beatriz Veny, mestra CEIP SA JOVERIA

RÚBRICA DE COMPORAMENT

Nom: ..... Data: .....

Aquesta setmana he...	Sempre	De vegades	Quasi mai
tractat bé als companys i als mestres.			
fet fila sense col·lar-me i sense espitjar.			
estat ordenat i net amb les meves coses (taula, motxilla, materials, ambients...).			
escoltat i respectat el torn de paraula.			
esmorzat tranquil i ben assegut.			

SIGNAT PER...

JO

BEA

FAMÍLIA

Nom:

Explica cada hora el que ha passat.	
HORES	DIVENDRES
09:00 - 10:00	
10:00 - 11:00	
11:00 - 11:30	
11:30 - 12:00	
12:00 - 13:00	
13:00 - 14:00	

	M'he comportat de forma normal. Ha estat una hora bona.
	He ajudat a algun company, M'han felicitat.
	M'he preocupat per algú. He compartit un bon moment.
	M'han dit que he fet alguna cosa bé.
	M'han renyat per alguna cosa que he fet.
	He tengut un conflicte amb algun company.
	He pegat a una persona.

Explica la situació de conflicte

- Quin dia va passar?
- Què va passar?
- Per què va passar?
- Com et senties abans de fer-ho?
- Que va passar després?
- Com es senties després l'altra persona?
- Com et senties tu?
- Què pots canviar d'aquí en endavant?

HORES	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
09:00 - 10:00					
10:00 - 11:00					
11:00 - 11:30					
PATI					
12:00 - 13:00					
13:00 - 14:00					

Fica a l'hoari els símbols que toquin.

	M'he comportat de forma normal. Ha estat una hora bona.
	He ajudat a algun company, M'han felicitat.
	M'he preocupat per algú. He compartit un bon moment.
	M'han dit que he fet alguna cosa bé.
	M'han renyat per alguna cosa que he fet.
	He tengut un conflicte amb algun company.
	He pegat a una persona.

Explica el més significatiu de cada dia.	
Dilluns	
Dimarts	
Dimecres	
Dijous	
Divendres	

Si aconseguim superar l'objectiu..

Com ho farem?
 Cada dia, a darrera hora farem una valoració del dia i pensarem si hem aconseguit fer el que volem millorar.
 Per aconseguir superar la setmana, necessitarem 12 punts verds.

Què hem de millorar a classe?	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
1. Seure bé a l'assemblea. És a dir, al banc on estan al resta de companys					
2. Començar les feinetes quan toca, sense que m'hagin d'insistir.					
3. Tenir el material preparat: agenda i carpeta han d'estar a la taula.					

Què vull aconseguir?	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
1. Vestir-me jo sola pels matins							

Instruccions.

L'objectiu a aconseguir es revisarà abans d'anar a sopar. Parlarem si ho hem aconseguit aquell dia o no. Si ho he fet pintarem un punt verd. Si no ho he fet, pintarem un punt vermell.
 Per superar l'objectiu, haurem de tenir 6 punts verds.

Si aconseguim superar l'objectiu...

Com ho puc aconseguir?

- Preparar la roba el dia anterior
- Despertar-se d'hora.
- Vestir-me sola a la meva habitació

ANNEX 6

E. GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES.

La gestió positiva dels conflictes suposa:

- ✚ Utilitzar el diàleg de forma habitual a l'aula, en un clima distès i de comunicació real, i no només quan hi ha conflictes.
- ✚ Habituar els nins a parlar dels propis sentiments i emocions i a posar-se en el lloc de l'altre (a través del role-playing, per exemple)
- ✚ Donar seguretat al nin, evitant sentiments de culpa.
- ✚ Implicar les famílies en la resolució dels conflictes a l'escola, donant-los a conèixer les estratègies, mecanismes i documents específics que empram al centre.
- ✚ Fer veure als nins que hi ha diverses formes de reaccionar davant una situació injusta o d'enuig: plantejar alternatives, conseqüències i arribar a acords (veure quadre d'A. Càrpena i full d'anàlisi de conflictes)
- ✚ Ensenyar també a solucionar problemes (veure annex i escala d'anàlisi de conflictes)
- ✚ Establir fites individuals, grupals i d'escola.
- ✚ Elaborar contractes conductuals quan sigui necessari (veure model)
- ✚ Treballar les habilitats socials i emocionals de forma transversal.
- ✚ Ensenyar estratègies per a la relaxació.
- ✚ Prestar atenció als nins quan ho reclamen, incloent els moments d'esbarjo.... Intervenir de forma immediata en els conflictes.
- ✚ Evitar sempre situacions de manca de respecte i comentaris desagradables cap als nins, tan en privat com en públic, i exigir-los que ells ho facin igual. Tenir en compte els sentiments.
- ✚ Respectar les opinions dels alumnes i estimular la seva confiança.
- ✚ Valorar cada nin/-a de l'aula.
- ✚ Escoltar totes les parts abans d'actuar, evitant prejudicis i discriminacions.
- ✚ No perdre mai el control davant un conflicte. En lloc d'amenaçar, fer que sigui el nin/-a qui anticipi les conseqüències dels seus actes
- ✚ Treballar la interiorització de les normes, més que la imposició. Han de ser els propis nins/-es els que decideixin quines han de ser les normes que han de regir la convivència a l'aula i a l'escola.
- ✚ Coordinar les actuacions dels mestres i del personal d'altres àmbits escolars (menjador,...) davant un conflicte.
- ✚ Planificar bé les activitats docents i el temps d'oci.

ANNEX 7

COMUNICACIÓ A LA FAMÍLIA

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

CEIP SA JOVERIA – Codi 07013577
NIF: Q0700588G
c/ Corona nº 14 - 16,07800 Eivissa
Telf/fax:971.31.29.44
Email: ceipsajoveria@educaib.eu

CONVOCATÒRIA DE REUNIÓ INDIVIDUAL

Sr/Sra....., pare/mare de
l'alumne .....,

Sou convocats dia.....a una reunió amb el tutor/a del seu
fill/a i el/la coordinador/a de la comissió de convivència per tractar el
següent tema:

.....
.....

En cas de no poder assistir es prega ho comuniquin per escrit al tutor/a
així com indicar quin dia i hora podrien venir:

Dia..... Hora.....

Eivissa, de de

ANNEX 8

NEGOCIACIÓ D'ACORDS EDUCATIUS, *Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. Títol IV, Capítol III, Article 40*

ANEX: 2	FITXA DE COMPROMÍS DE L'ALUMNAT
----------------	--

Jo.....,

alumne del curs.....,

EM COMPROMET A:

- Ser responsable i ordenat amb el meu material d'estudi i el material d'aula.
- Ser respectuós. Utilitzar un llenguatge correcte en les meves expressions, parlar amb claredat sobre les meves necessitats i contribuir al diàleg.
- Respectar els meus companys, les seves idees i ser raonable.
- Fer les tasques escolars i explicar puntualment les meves dificultats.
- Informar sobre com m'organitz i les dificultats que tenc.
- Expressar els meus dubtes i inquietuds, i guardar silenci en allò més íntim.
- Entendre i respectar les decisions que es prenguin sobre la meva persona, encara que no les compartesqui.
- Contribuir a que el professorat conegui el desenvolupament de la meva vida en el centre educatiu, i compregui així les meves necessitats.

Peguera,.....de.....del.....

Signatura alumne/a

Signatura tutor/a

CONTRACTE EDUCATIU

ALUMNE: _____ CURS: _____

Objectiu:

Què faré?

Com ho faré?

En cas de no complir algun acord, suposarà una **FALTA GREU**:

Les mesures que es prendran seran:

1ª FALTA GREU → Treball reflexiu

2ª FALTA GREU → NO participar en activitat externa

3ª FALTA GREU → Expulsió d'un dia a casa amb treball

Què més faré?

Com puc actuar davant d'un conflicte?

Com he d'actuar per resoldre un conflicte?

DEMANAR AJUDA a qualsevol mestre
EXPLICAR els fets de forma CALMADA
 Proposar una SOLUCIÓ ADEQUADA

Si es compleixen aquests acords: (l'alumne ha d'escriure el que voldrà fer)

El mestre de l'escola que m'ajudarà a fer el seguiment del contracte vull que sigui: _____

Firma del contracte educatiu

alumne

tutor/a

coordinador/a

mare/pare

Eivissa, de

de

ANNEX 9

REGISTRES D'INCIDÈNCIES

Full per enregistrar les incidències d'un conflicte o problema de conducta abans de citar a la família

REGISTRE D'INCIDÈNCIES MESTRE

NOM DE L'ALUMNE

CURS

TUTOR/A

MESTRE/A QUI FA L'INFORME

DATA DELS FETS:

LLOC:

HORA:

INCIDÈNCIA:

Mesures adoptades i acords presos:

Eivissa,

de

de

ANNEX 10

DOCUMENT PER RECOLLIR LES MESURES I ACORDS PRESOS EN TUTORIA INDIVIDUAL I CONVOCAR POSTERIORMENT A LA FAMÍLIA

També es compartirà en reunió de la Comissió de Convivència si es tracta d'una falta greu.

**SEGUIMENT DE LES MESURES I ACORDS PRESOS
DESPRÉS D'UN CONFLICTE**

NOM DEL MESTRE/A:

NOM DE L'ALUMNE :

CURS:

Breu descripció dels fets:

Mesures i Acords	Responsables	Seguiment

Firma de l'alumne

Firma del mestre/a

Eivissa, de

de

ANNEX 11

DECRET QUE REGULA LES MESURES CORRECTORES DE CONDUCTES

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

Num. 27839

Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears